

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренцијски савјет

Р Ј Е Ш Е Њ Е

**по Пријави концентрације привредног субјекта Hisense Group Co., Ltd, Hisense Building,
Donghai West Road br. 17, Shinan Okrug, Qing Dao, Народна Република Кина**

**Sarajevo
novembar, 2018. godine**

Број: УП- 03-26-1-017-15/18
Сарајево, 14.11.2018. године

Конкyрeнцијски савјет Босне и Херцеговине, на основу члана 25. став (1) тачка е), члана 42. став (1) тачка д), а у вези са чл. 12., 14., 16., 17. и 18. Закона о конкyрeнцији («Службени гласник БиХ», бр. 48/05, 76/07 и 80/09), рјешавајући по Пријави концентрације привредног субјекта Hisense Group Co., Ltd, Hisense Building, Donghai West Road br. 17, Shinan Okrug, Qing Dao, Народна Република Кина, заступаног по адвокату Наиди Чустовић, Змаја од Босне 7/III, 71000 Сарајево, запримљеној дана 14.06.2018. године под бројем: УП-03-26-1-017-1/18, на четрдесетој (четрдесетој) сједници одржаној дана 14.11.2018. године, је донио

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Оцјењује се допуштеном концентрација на тржишту продаје великих и малих кућанских апарата, кухињских апарата и клима у Босни и Херцеговини која ће настати стицањем контроле привредног субјекта Hisense Group Co., Ltd над привредним субјектом Горење господињски апарати д.д., куповином (..) ¹ % дионица.
2. Ово Рјешење о концентрацији се уписује у Регистар концентрација.
3. Ово Рјешење је коначно и биће објављено у «Службеном гласнику БиХ», службеним гласилима ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкyрeнцијски савјет је запримио, под бројем: УП-03-26-1-017-1/18 дана 14.06.2018. године, Пријаву концентрације (у даљем тексту: Пријава) привредног субјекта Hisense Group Co., Ltd, Hisense Building, Donghai West Road br. 17, Shinan Okrug, Qing Dao, Народна Република Кина (у даљем тексту: Hisense Group или Подносилац пријаве), заступаног путем адвоката Наиде Чустовић, Змаја од Босне 7/III, 71000 Сарајево, којом исти намјерава стећи контролу над привредним субјектом Горење господињски апарати д.д., Партизанска цеста 12, 3320 Велење, Словенија (у даљем тексту: Горење или циљано друштво).

---

¹ (..) подаци представљају пословну тајну

Увидом у запримљену Пријаву Конкурентијски савјет је утврдио да исту треба допунити те је у том смислу дана 05.07.2018. године актом број: УП-03-26-1-017-2/18 упутило Захтјев за допуном Пријаве концентрације.

Подносилац пријаве је дана 16.07.2018. године поднеском запримљеним под бројем: УП-03-26-1-017-3/18 дјелимично допунио Пријаву али и затражио продужење рока за достављање преостале документације. Конкурентијски савјет је захтјев оцијенио оправданим те актом број: УП-03-26-1-017-4/18 дана 17.07.2018. године одобрио додатни рок за доставу.

Подносилац пријаве је допуна Пријаве доставио дана 31.07.2018. године поднеском број: УП-03-26-1-017-5/18 и дана 24.08.2018. године поднеском број: УП-03-26-1-017-6/18.

Конкурентијски савјет се затим поново обратио Подносиоцу пријаве дана 29.08.2018. године захтјевом за додатном допуном пријаве актом број: УП-03-26-1-017-7/18.

Тражена допуна запримљена је дана 06.09.2018. године поднеском број: УП-03-26-1-017-8/18 и дана 12.09.2018. године поднеском број: УП-03-26-1-017-9/18. Услиједила је и допуна Пријаве поднеском број: УП-03-26-1-017-12/18 која је запримљена дана 06.11.2018. године.

Након комплетирања Пријаве, Конкурентијски савјет је издао Потврду о комплетној и уредној Пријави, у смислу члана 30. став (3) Закона, дана 13.11.2018. године актом број: УП-03-26-1-017-13/18.

Конкурентијски савјет је, у складу са чланом 16. став (4) Закона, дана 18.10.2018. године издао Обавјештење о достављеној Пријави број: УП-03-26-1-017-10/18 у којем су објављени подаци о намјерованој концентрацији и то у дневним новинама Дневни лист и веб страници Конкурентијског савјета, те том приликом позвао све заинтересоване стране на достављање писаних коментара о провођењу исте.

На издато Обавјештење Конкурентијски савјет није запримио било какве коментаре.

Конкурентијски савјет је из анализе Пријаве утврдио слиједеће чињенице:

Пријава је поднесена, у смислу члана 16. став (2) Закона о конкуренцији обзиром да је правни основ предметне концентрације Обавезујућа понуда и јавно обавјештење.

Подносилац пријаве је у Пријави навео да планира концентрацију пријавити и надлежним органима за заштиту конкуренције Албаније, Македоније, Црне Горе, Србије, Украјине, Казахстана, Молдавије, Русије и Грузије. У међувремену, надлежна тијела Европске уније, Македоније и Руске Федерације су одобрила предметну концентрацију.

Учесници концентрације

Учесници предметне концентрације су привредни субјекти Hisense Group Co., Ltd, Hisense Building, Donghai West Road br. 17, Shinan Okrug, Qing Dao, Народна Република Кина и Горење господињски апарати д.д., Партизанска цеста 12, 3320 Велење, Република Словенија.

1.1. Привредни субјект Hisense Group Co., Подносилац пријаве

Hisense Group је регистрован дана 02.08.1979. године под регистрацијским бројем обрасца: 00590243. У државном је власништву чији је власник удјела Комисија за надзор и управљање државне имовине општинских власти у Qingdao, Народна Република Кина.

Водећи је произвођач и добављач електричних уређаја и информационих технологија у Народној Републици Кини са четири кључна пословна сегмента: кућни уређаји, мултимедија, паметни ИТ системи и грађевина.

Правно лице у оквиру Hisense Group које наступа у својству купца је Hisense Luxembourg Home Appliance Holding S.a r.l., 6 rue Eugene Ruppert, L-2453, Луксембург које је основано посебно у сврху ове трансакције (датум уписа у судски регистар 11.05.2018. године) и које је у 100% власништву Hisense International Co Ltd. Крајњи контролирајући акционар је Hisense Group.

Hisense је власник два привредна друштва чијим акцијама се јавно тргује, и то Qingdao Hisense Electronics Co. Ltd и Hisense Kelon Electrical Holdings Co. Ltd.

Предметна трансакција се односи на активности повезаног привредног субјекта Hisense Kelon Electrical Holdings Co., Ltd (у даљем тексту: Hisense Kelon), чије су пословне активности усмјерене на истраживање и развој, производњу и маркетинг великих кућних уређаја (*major domestic appliances*, у даљем тексту: МДА, што укључује "бијелу технику", односно хладњаке, замрзиваче и машине за прање) те комерцијалних и кућних клима уређаја и кухињских апарата.

Hisense је основао различита привредна друштва на многим великим тржиштима широм свијета која обављају активности маркетинга и дистрибуције властитих брендираних МДА производа и електроничке робе широке употребе, укључујући фрижидере, клима уређаје, замрзиваче, машине за прање, као и ТВ уређаје и мобилне телефоне.

У неколико протеклих година, Hisense бренд је препознат на просторима Западне Европе, Сједињених Америчких Држава, Аустралије и Јужне Африке. Активности друштва Hisense у Европи имају пословно средиште у Dusseldorfu, СР Њемачка, гдје Hisense има базу за истраживање и развој те канцеларије за маркетинг и продају како би се задовољиле потребе клијената и потрошача у Европи.

Hisense Group претежно дјелује у Кини и регији Азија/Пацифик. Брендиране МДА производе у само шест европских држава. Производи и испоручује бијелу технику, клима уређаје, развлажниваче, телевизијске уређаје, сет-топ кутије, опрему за дигитални ТВ пријенос, лаптопе, мобилне телефоне, бежичне модуле, бежичне РС картице и оптичке компоненте за индустрије телекомуникација и податковних комуникација. Такођер, пружа различите услуге, укључујући и управљање некретнинама, услуге информационих технологија, продукт дизајна, дизајна калуца, производњу шаблона као и прерада и производња калуца.

Тренутни обим производа које нуди Hisense у Еуроци се састоји од хладњака, замрзивача и машина за прање веша те тргује производима под неколико различитих брендова.

Hisense је такођер и произвођач оригиналне опреме (*original equipment manufacturer*, у даљем тексту: OEM), тако да су неки од МДА производа које производи продавани другим произвођачима те носе бренд који није повезан са Hisense.

Hisense такође има активности и у сектору производње и испоруке Hisense брендираних уређаја за гријање и клима уређаја (*heating ventilation air conditioning*, у даљем тексту: *HVAC*).

Hisense нема повезаних привредних субјеката у Босни и Херцеговини (..).

1.2. Горење, циљано друштво

Горење господињски апарати д.д. Партизанска цеста 12, 3320 Велење, Република Словенија је регистрован у словеначком судском и пословном регистру под бројем 5163676000.

Произвођач је и добављач кућанских апарата, посебно великих и малих кућанских апарата, те производа за загријавање и клима уређаја. Пословне активности обавља у преко 90 земаља широм свијета. Произвођач и добављач је широког спектра МДА производа, посебно кухињских апарата (укључујући пећи, уградбене кухињске плоче и кухала), напе, машина за прање суђа, фрижидера, замрзивача, микровалних пећница, машина за прање веша, машина за сушење веша, као и малих кућних апарата (*small domestic appliances*, у даљем тексту: СДА) укључујући усисиваче, кухињске ваге, машине за лед, мини пећнице, тостере, кућне грилл апарате, кувала на пару, електричне апарате за каву, електрична кувала, соковнике, прерађиваче хране итд. трговцима на мало под Горење брендом.

У мањем обиму, Циљано друштву је такођер активно и у производњи МДА производа за трећа лица (приватни клијенти и други произвођачи оригиналне опреме (ОЕМ)) који дистрибуирају МДА производе својим потрошачима под властитим брендovima.

Горење такођер производи и испоручује одређене категорије ХВАЦ производа под властитим брендovima, посебно клима уређаје, апарате за загријавање воде, пумпе за воду, вентилаторе и развлаживаче.

1.2.1. Повезани привредни субјекти Горења у Босни и Херцеговини

Горење на подручју Босне и Херцеговине има следеће повезане привредне субјекте и то:

Привредни субјект "Горење Commerce" друштво за унутрашњу и спољну трговину Сарајево, Каменолом број 11 Блажуј, лица, Сарајево, уписано у регистар пословних субјеката Општинског Суда у Сарајеву, са матичним бројем субјекта (МБС) 65-01-0404-11 (у даљем тексту: Горење Commerce).

Привредни субјект Кемис-БХ, д.о.о. за производњу, трговину, екологију и услуге Лукавац је у 100% власништву привредног субјекта Горење Суровина дружба за пределавно одпаков д.о.о., а које је у 100% власништву Циљаног друштва. Укупни годишњи приход привредног субјекта Кемис у 2017. години износио је (..) КМ без ПДВ-а и других пореза) остварен пословним активностима прикупљања, управљања и третмана отпада, са посебним нагласком на штетни отпад.

Привредни субјект ЗЕОС еко-систем, Друштво за поступање са отпадном електричном и електронском опремом д.о.о. лица, ул. Творничка бр. 3, Сарајево је у 95% власништву привредног субјекта Зеос, равнање з електрично ин електронско опремо д.о.о., а које је у већинском власништву Циљаног друштва. Укупни годишњи приход привредног субјекта Зеос у 2017. години износио је (..) КМ (без ПДВ-а и других пореза) остварен пословним активностима које су примарно фокусиране на управљање отпадном електричном и електронском опремом.

2. Правни оквир оцјене концентрације

Конкурвенцијски савјет у провођењу поступка оцјене допуштености концентрације је примијенио одредбе Закона, Одлуке о утврђивања релевантног тржишта («Службени гласник БиХ», број 18/06 и 34/10), Одлуке о дефинисању категорија доминантног положаја („Службени гласник БиХ“, број 34/10) те Одлуке о начину подношења пријаве и критеријумима за оцјену концентрација привредних субјеката („Службени гласник БиХ“, број 34/10).

Конкурвенцијски савјет, на основу члана 43. став (7) Закона, може користити судску праксу Европског суда и одлуке Европске комисије, као и критеријуме и стандарде из Уредбе Савјета ЕК број 139/2004 о контроли концентрације између привредних субјеката, Обавјештење Европске Комисије о концепту концентрација привредних субјеката те Смјеренице за оцјену хоризонталних /вертикалних концентрација.

3. Правни основ и облик концентрације

Управни одбор привредног субјекта Горење је током јануара 2018. године покренуо поступак натјечаја са циљем проналаска потенцијалног стратешког партнера кроз продају обичних акција постојећих акционара у друштву Горење.

Hisense је дана 08.05.2018 године доставио Обавезујућу понуду у Поступку продаје те је изабран као најповољнији потенцијални купац од стране Управног одбора и Надзорног одбора привредног субјекта Горење и већинских власника друштва Горење који учествују у Поступку продаје управљачког права (у даљем тексту: Обавезујућа понуда).

Обавезујућа понуда, као правни основ концентрације, је условљена преузимањем минимално 50% плус једне акције свеукупних преосталих акција у друштву Горење. Нема ограничења у максималном постотку у Обавезујућој понуди, што значи да је Hisense вољан да стекне 100% акција.

Hisense је дана 11.05.2018 године јавно објавио своју намјеру да направи јавну понуду за преузимање друштва под условима садржаним у Обавезујућој понуди, те је дана 29.05.2018 године Hisense, путем привредног субјекта Hisense Luxemburg, објавио јавну понуду за преузимање друштва. Понуда је важила до 26.06.2018 године.

До дана подношење Пријаве концентрације најављено је да Капиталска Дружба д.д., која је индиректни власник око 16,37% акција у привредном субјекту Горење, неће продати своје акција друштву Hisense.

Предметна концентрација представља стицање појединачне контроле од стране привредног субјекта Hisense над привредним субјектом Горење, у складу са чланом 12., став (1), тачка б) Закона.

4. Обавеза пријаве концентрације

Обавеза пријаве концентрације настаје, у смислу одредбе члана 14. став (1) Закона и члана 2 под б) Одлуке о начину подношења пријаве и критерија за оцјену концентрација привредних субјеката, када укупни годишњи приходи сваког од најмање два привредна субјекта учесника концентрације остварени продајом роба и/или услуга на тржишту Босне и Херцеговине износе најмање 8 милиона

КМ по завршном рачуну у години која је претходила концентрацији, или ако је њихов заједнички удио на релевантном тржишту већи од 40,0%.

Укупни годишњи приходи привредних субјеката учесника концентрације и његових повезаних привредних субјеката, на дан 31. децембра 2017. године:

Табела 1.

Укупан приход (КМ)	Hisense	Горење
Свијет	(..)	(..)
БиХ	(..)	(..)

Извод: (..)

Учесници концентрације, односно њихови повезани привредни субјекти, су испунили услове из члана 14. став (1) тачке а) и б) Закона. Иако укупни годишњи приход сваког од најмање два привредна субјекта учесника концентрације остварен продајом роба и/или услуга на тржишту БиХ не износи најмање 8.000.000,00 КМ по завршном рачуну у години која је претходила концентрацији обавеза пријаве концентрације настала је испуњавањем услова који се тичу укупног прихода на свјетском тржишту и заједничког тржишног удјела на релевантном тржишту.

5. Релевантно тржиште

Релевантно тржиште концентрације, у смислу члана 3. Закона, те чл. 4. и 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, чини тржиште одређених производа/услуга које су предмет обављања дјелатности на одређеном географском тржишту.

Према одредби члана 4. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште у производном смислу обухвата све производе и/или услуге које потрошачи и/или корисници сматрају међусобно замјењивим, под прихватљивим условима, имајући у виду посебице њихове битне особине, квалитет, уобичајену намјену, начин употребе, услове продаје и цијене.

Надаље, према члану 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште у географском смислу обухвата цјелокупну или дио територије Босне и Херцеговине на којој привредни субјект дјелује у продаји и/или куповини релевантног производа под једнаким или довољно уједначеним условима и који то тржиште битно разликује од услова тржишне конкуренције на сусједним географским тржиштима.

Горење пословне активности производње не обавља на тржишту Босне и Херцеговине већ исте производи на подручју Републике Србије. Достављени подаци привредног субјекта Горење се односе на тржиште продаје великих кућанских апарата и то хладњака, хладњача за вино, замрзивача, машина за прање веша, сушилица, сушилица за веш, машина за прање посуђа, кухињских апарата, микроталасних пећница, напа, клима уређаја, бојлера, топлотних пумпа, вентилатора, развлаживача и малих кућанских апарата на подручју Босне и Херцеговине.

Слиједом наведеног Конкуренцијски савјет је утврдио да је релевантно тржиште производа предметне концентрације тржиште продаје великих и малих кућанских апарата, кухињских апарата и клима уређаја.

Обзиром да привредни субјект Горње, односно оба учесника концентрације, продају своје производе на цијелој територији Босне и Херцеговине као релевантно географско тржиште утврђено је тржиште Босне и Херцеговине.

Слиједом наведеног, релевантно тржиште предметне концентрације је тржиште продаје великих и малих кућанских апарата, кухињских апарата и клима уређаја на подручју Босне и Херцеговине.

(..) удјели привредног субјекта Горње Commerce и главних конкурената на подручју Босне и Херцеговине у 2017. години су следећи (%):

Табела 2.

МДА – кухање (самостојећи, уградбени и висећи)		
Ред бр	Привредни субјект	Тржишни удио %
1.	Горње Commerce	(..)
2.	Беко	(..)
3.	Индесит	(..)
	Остали	(..)
	Укупно	100

Табела 3.

МДА – хлађење		
Ред бр	Привредни субјект	Тржишни удио %
1.	Горње Commerce	(..)
2.	Беко	(..)
3.	Индесит	(..)
	Остали	(..)
	Укупно	100

Табела 4.

МДА- прање веша		
Ред бр	Привредни субјект	Тржишни удио %
1.	Горње Commerce	(..)
2.	Индесит	(..)
3.	Беко	(..)
	Остали	(..)
	Укупно	100

Табела 5.

МДА- прање суђа		
Ред бр	Привредни субјект	Тржишни удио %
1.	Беко	(..)
2.	Горње Commerce	(..)
3.	Индесит	(..)
	Остали	(..)
	Укупно	100

Табела 6.

СДА		
Ред бр	Привредни субјект	Тржишни удио %
1.	СЕБ груп (Tefal, Moulinex, Roowenta, Krups)	(..)
2.	Индесит	(..)
3.	Горење Commerce	(..)
	Остали	(..)
	Укупно	100

Табела 7.

Клима уређаји		
Ред бр	Привредни субјект	Тржишни удио %
1.	Вивах и Вох	(..)
2.	Беко	(..)
3.	Горење Commerce	(..)
	Остали (Gree, LG, Samsung)	(..)
	Укупно	100

Табела 8.

Уређаји за загријавање воде		
Ред бр	Привредни субјект	Тржишни удио %
1.	Кончар	(..)
2.	Горење Commerce	(..)
3.	Аристон	(..)
	Остали	(..)
	Укупно	100

Привредни субјект Hisense је 2017. години у Босни и Херцеговини остварио укупан годишњи приход од (..) КМ ((..) ЕВР) (..) те је стога његов тржишни удио на релевантном тржишту предметне концентрације (..) %.

6. Оцјена концентрације

Конкурентијски савјет је при оцјени допуштености концентрације имао у виду да су, како се наводи у Пријави, дистрибуциони ланци привредних субјеката Hisense и Горење у Европи комплементарни и требају бити оспособљени за даљи развој брендова Hisense и Горење. Провођење концентрације довешће до повећања продуктивности привредног субјекта Горење, његове ефикасности и профитабилности, проширивања производног портфолиа и развоја бренда. Индустијски дизајн, истраживање и развој који нуди привредни субјект Hisense ће у сарадњи са дизајнерским, истраживачким и развојним потенцијалима које нуди Горење допринијети развоју бољих производа за потребе европских потрошача. Стране вјерују да је предметна концентрација у најбољем интересу њихових купаца/потрошача, укључујући и купце на подручју Босне и Херцеговине.

(..)

Конкурентијски савјет је слиједом наведеног оцијенио предметну концентрације допуштеном, у смислу члана 18. став (2) Закона, те одлучио као у диспозитиву овог Рјешења.

7. Административна такса

Подносилац пријаве на ово Рјешење, у складу са чланом 2. став (1) тарифни број 107. тачка д) под 1) Одлуке о висини административних такси у вези с процесним радњама пред Конкурентијским савјетом («Службени гласник БиХ», број 30/06, 18/11 и 75/18), је дужан платити административну таксу у укупном износу од 5.000,00 КМ у корист Бюдета институција Босне и Херцеговине.

8. Поука о правном лијеку

Против овог Рјешења није дозвољен жалба.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема, односно објављивања овог Рјешења.

Предсједница

Адиса Бегих